Épületfotó - Modern és Breitner áru-és lakóház (Budapest, Deák Ferenc utca 23.)

Leltári szám:	VLT 373.1.1
Alkotó:	Kollár, József (1869 - 1943) / építész Révész, Sámuel (1877 - 1928) / építész
Készítés ideje:	1910-1912
Készítés helye:	Budapest
Technika:	digitális fotó

Budapest Főváros Levéltára őrzi az épület 1910-es helyszínrajzát és tervsorozatát (két pinceszint, mezzanin, I-IV. emelet alaprajza, főhomlokzat, oldalhomlokzat) Révész és Kollár aláírással, illetve az építőmester aláírásával. A tervek felirata szerint Breitner L. Zsigmond és Stern Alfréd urak megrendelésére készült a ház. A pincék rajzain látszik, hogy vasbetonpillérek tartják az egész épületet. A telek szabálytalan, sokszögű alaprajzához alkalmazkodtak a beépítéssel. Középen négyzetes alakú lépcsőház, az udvar hátsó részében üveggel fedett udvar szerepel a rajzokon. I-III. emeleten, szintenként két nagyméretű lakást alakítottak ki 4, illetve 6 szobával. A nagyobb szalonja a saroktoronyban került elhelyezésre, amelynek íves alapú, ablakai vannak. A IV. emelet egy része padlástér, a saroktoronyban műterem szerepel. A homlokzatok a terveken teljesen más képet nyújtanak a végleges állapotokhoz képest. A toronyszerű sarokrészen – amely a véglegesnél szélesebb – magas gúla sisak, sarkain kisebb gúla sisakok látszanak. A függőleges irány hangsúlyos, amelyet az egymás mellé sűrűn helyezett, keskeny, hosszúkás ablakok és azok osztásai adnak, továbbá a nyílások közt megjelenő szintén hosszúkás, téglalap alakú táblák. Az üzletportáloknál a nagy, összefüggő üvegfelületek dominálnak. Az oromzatok karéjos kialakításúak.
A levéltárban 1911-es tervsorozat (helyszínrajz, két pince, földszint, mezzanin, I., III. és IV. emelet alaprajza, metszet) is található. A főhomlokzaton középen nyílik a bejárat. A földszinten és a mezzanin szintjén kizárólag üzletek szerepelnek. Az emeleteken a lakások elrendezése hasonló az előző sorozatéhoz. A IV. emeleten ugyanúgy műterem és padlástér szerepel. A metszeten az ablakkiosztás ugyanúgy függőleges, mint az előző sorozaton a főhomlokzaton.

A földszintről és a homlokzatról is őriz a levéltár 1911. júniusi módosított tervet. Utóbbi már szinte teljesen megegyezik a megvalósult állapottal, a díszítő rendszer is hasonló, de egyszerűbb. Az ornamentika figurális és geometrikus, a figurák is geometrikusan kezelve. A tornyon két részes, íves záródású sisak látszik. A főbejárat a főhomlokzaton középen, kissé jobbra tolva látszik. A vasbeton szerkezeteket a Magyar Vasbeton Építési Vállalat, Kemény és Tisza készítette.

Irodalom

- Gerle János, Kovács Attila, Makovecz Imre: *A századforduló magyar építészete*. Szépirodalmi Könyvkiadó – Bonex, Budapest, 1990. - p. 168.
- *Az 50 éves Vállalkozók Lapja jubileumi albuma*. Budapest, 1930.
- *Építő Ipar*, 37. (1913). 1913. - p. 189.
- *Építő Ipar*, 34 (1910). 1910. - p. 267.

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum